

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

You have Downloaded, yet Another Great Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

SA EXAM PAPERS

SA EXAM PAPERS
Proudly South African

Confidential

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KEREITI YA 12

SESOTHO PUO YA LAPENG (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

PUDUNGWANA 2024

MATSHWAO: 100

NAKO: Dihora tse 3

Pampiri ena e na le maqephe a 5.

DITAELO LE DIKELETSO HO MOHLAHLAUBUWA

1. Pampiri ena e arotswe ka DIKAROLO TSE PEDI:
 KAROLO YA A: Moqoqo (50)
 KAROLO YA B: Ditema tsa Kgokahano (2 x 25) (50)
2. Araba potso E LE NNGWE KAROLONG YA A le dipotso TSE PEDI KAROLONG YA B.
3. Araba dipotso TSOHLE ka puo eo o lekanyetswang ka yona.
4. Qala karolo KA NNGWE leqepheng LE LETJHA.
5. Etsa moralo wa tema e nngwe le e nngwe (ka ho etsa mmapa wa monahano/daekramo/tjhate e bontshang tatelano ya mehopollo kapa lenane la dintlha tseo o tlang ho ngola ka tsona). Ha o qetile ho ngola tema ya hao, e bale hape ho hlaola diphoso. Meralo e hlahiswe QALONG ya tema ka nngwe.
6. Meralo yohle e totobatswe ka tshwanelo hore ke meralo. O eletswe hore o sehe mola ho habahanya meralo, mme o se sehe mola ho habahanya moqoqo kapa tema ya ho qetela e tlang ho tshwauwa.
7. O eletswe ho sebedisa nako ka mokgwa ona:
 KAROLO YA A: Metsotso e ka bang e 100
 KAROLO YA B: Metsotso e ka bang e (2 x 40) 80
8. Nomora dikarabo tsa hao jwalo ka ha dipotso di nomorilwe pampiring ya dipotso.
9. Sehlooho se se ke sa balellwa e le karolo ya palo ya mantswe.
10. Ngola ka mongolo o makgethe, mme o balehang.

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO YA 1**

Kgetha sehlooho kapa setshwantsho SE LE SENG ebe o ngola moqoqo wa bolelele ba mantswe a 400 ho isa ho a 450 (dikahare feela). Se lebale ho etsa moralo, o boele o lekole tema ya hao botjha ka ho e hlaola diphoso.

- 1.1 Ke ne ke harohe letswalo ha ke ipona ke hlahile marangrang a setjhaba! [50]
- 1.2 Boemo ba bophelo Afrika Borwa dilemong tse hlano tse tlang. [50]
- 1.3 Ho monate ebile ho bohloko ho phela metseng ya ditoropo. [50]
- 1.4 Ebe matijhere a lokela ho jariswa boikarabello ba sephetho se sebe sa materiki? [50]
- 1.5 Bosiu boo bo ile ba ba bolelele ka ho fetisisa! [50]

Kgetha setshwantsho SE LE SENG ho tse latelang, o ntano ngola moqoqo ka seo sehlooho se se tlisang kelellong ya hao. Nomora potso ya hao (1.6, 17 kapa 1.8). O nehe moqoqo wa hao sehlooho se loketseng.

ELA TLHOKO: Ho tlamehile ho ba le kgokahano dipakeng tsa moqoqo wa hao le setshwantsho seo o se kgethileng.

1.6

[Setshwantsho sena se nkuwe ho tswa ho www.vectorstock.com]

[50]

1.7

[Setshwantsho sena se nkuwe ho tswa ho www.stockhom.co.za]

[50]

1.8

[Setshwantsho sena se nkuwe ho tswa ho www.stockhom.co.za]

[50]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO**POTSO YA 2**

Kgetha mme o ngole ditema TSE PEDI tsa bolelele ba mantswe a 180 ho isa ho a 200 (dikahare feela) temeng ka nngwe. Se lebale ho etsa moralo, o boele o lekole tema ya hao botjha ka ho e hlaola diphoso.

2.1 LENGOLO LA SEMMUSO

Ngolla moreki ya qetileng dikgwedi tse tharo a sa lefe mokitlane wa hae lengolo, ho mo hopotsa ho lefa mokitlane wa hae. **[25]**

2.2 PUO

O kgethilwe jwalo ka moemedi wa baithuti ho tshetlehela batswadi ba baithuti ba kereiti ya 12 puo kamora tlhahlobo ya sekamakgaolakgang. Ngola puo eo. **[25]**

2.3 PUISANO

Ngola puisano dipakeng tsa ngwana le motswadi ka bohlokwa ba dipapadi. **[25]**

2.4 RAPOROTO EO E SENG YA SEMMUSO

Dikgohola di bakile tshenyo e kgolo motseng wa heno. Ngolla majoro wa motse wa heno raporoto, o tlalehe ka tshenyo eo. **[25]**

2.5 IMEILI

Ngolla mookamedi wa mokgatlo o ikemetseng imeili, o mo kope ho tjhakela motseng wa heno, a tlo buisana le batjha ka tsa tlhokomelo ya tikoloho. **[25]**

2.6 TEKOLOKAKARETSO

O sa tswa etela merafong. Ngola tekolokakaretso ka sebaka seo. **[25]**

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 50
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 100

